

Fullmäktigemotion

Försök med förkortad arbetstid

I Österbottens välfärdsområde ställer det till stora utmaningar att få kompetent arbetskraft. Antingen finns det inte yrkesutbildade personer att tillgå eller så har de sökt sig till andra uppgifter. Många gånger är orsaken lönen, men även arbetsförhållandena och belastningen i arbetet. Det går inte att åtgärda allt – men däremot kan man nog påverka arbetstagarnas välbefinnande och trivsel i arbetet. Sjukfrånvaron och uppsägningar är tecken på misslyckanden — dessutom kan dylika budskap försvåra rekryteringen. Belastningen i arbetet och de otillräckliga resurserna utgör också ett verkligt problem.

Arbetstidsarrangemang som tar arbetstagarnas livssituation i beaktande kan överraskande nog vara en lösning på trivseln och orken i arbetet, men till och med främja en intressant arbetsgemenskaps attraktivitet.

I Storbritannien genomförde man ett arbetstidsförsök som även på global nivå var omfattande med 61 medverkande arbetsplatser och cirka 2 900 arbetstagare. Under försöket testade arbetstagarna en kortare arbetstid med full lön. Försöket som genomfördes i form av en fyra dagar lång arbetsvecka varade i ett halvår. I försöket minskade arbetstagarnas frånvaro. Dessutom ville personalen sannolikare arbeta kvar på sin nuvarande arbetsplats, vilket igen påverkade rekryteringskostnaderna. Välbefinnandet hos arbetstagarna blev också bättre. Både den fysiska och psykiska hälsan blev bättre under försöket. Arbetstagarna stressnivåer sjönk. Dessutom hade de mindre ångest, trötthet och sömnproblem. Arbetstagarna fick också mer till stånd på fyra arbetsdagar än på fem dagar.

På motsvarande sätt har Island förkortat veckoarbetstiden för alla offentligt anställda från 40 timmar till 36 timmar och i skiftesarbete till 32–36 timmar med synnerligen goda resultat.

Även Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC har föreslagit att man nationellt ska genomföra ett försök med förkortad arbetstid i Finland.

Vänsterförbundets partigrupp föreslår att man ska genomföra ett försök med förkortad arbetstid i Österbottens välfärdsområde för att man efter försöket ska kunna driva en evidensbaserad arbetsgivarpolitik i välfärdsområdet. Under försöket kan man på olika sätt testa förkorta arbetstiden, exempelvis med en dagligen förkortad arbetstid eller genom att övergå till en fyra dagars arbetsvecka. Det finns många alternativ i olika arbetsgemenskaper, varför man inte bör låsa sig vid de givna alternativen – för ofta vet fungerande arbetsgemenskaper bäst vad som fungerar hos dem. På basis av försöket kan man på evidensbaserade grunder minska omsättningen bland personalen i Österbottens välfärdsområde och främja orken och välbefinnandet i arbetet samt göra arbetsgemenskaperna attraktiva.

Vasa 12.6.2023

Harri Moisio

Källor:

<https://www.4dayweek.com/>

<https://www.kommunal.se/blogg/hampus-andersson/island-genomfor-fullt-lonekompenserad-arbetstidsforkortning-hela-offentliga>)